

A vadászati törvény módosításához.

I.

A „Vadászlap“ f. évi szeptemberhó 15-iki számában „Néhány megjegyzés a vadásztörvény szándékolt módosításához“ czimű cikkre volna néhány észrevételünk, de mellőzvéen a többit, csak egy pontját vagyunk kénytelenek megvitatni, mert, ha azon, ott kifejezett irány a módosítandó vadásztörvényben érvényre jutna, valóságos visszás helyzetet teremtene.

A cikkiró ur a vadászjegy fizetését tárgyalván, felemliti többi közt, hogy nemcsak nagy urak, a kiknek sokfelé van birtokuk, vadásznak többfelé, de sokan azok közül is, a kiknek a sors a saját vadászterületet megtagadta, s kik csak akkor s ott vadásznak, ha és hova meghivatnak; érték ezalatt sok derék államhivatalnokot s tanárt, sat.

Mindjárt utánna pedig hibának tartja, hogy a belügyi államtitkár elnöklete alatt tartott tanácskozás ki nem mondotta, miszerint „vadászterület birása nélkül vadászjegy senkinek se adathassék“, indokul felhozván, hogy hiszen nincsen széles e hazában tisztességes ember, a kinek módjában nem állana a vadászterület megszerzése, a ki pedig nem tartozik a tisztességes kategóriába, az ne vadászszék, sat.

No itt már valóban nem érték egyet a tisztelt cikkiró ural. Hát ama sok derék hivatalnok és tanár, a kinek nem csekély része a fővárost s egyéb nagy városokat lakja, mindannyi vadászbérletekkel s az azzal járó sokféle kellemetlenségekkel vesződjék? Vagy mint kompanista legyen kénytelen vadászbérlet fejében egy második vadászdót fizetni oly élvezetért, melyből neki egy évben csak egyszer egy pár hétig jut? Ezt semmiképen sem helyeselhetnők; de mégis nem ezért tartjuk mi a cikkiró ur javaslatát elfogadhatatlannak, hanem

másért. Magyarország s főleg a magyar falusi lakos mindenkor vendégszeretetéről volt híres, sok külföldi, magyarországi tartózkodásáról szólván, azt nem bírja eléggé dicsérni, mennyire fesztelen itt az élet s mennyi élvezetet nyújt az, s ez utóbbiak között bizonyára nem áll utolsó helyen a vadászat. Ezen szép nyibusunk, melynek igaz, nagyobb részét csak apáinknak köszönhetünk, tönkre volna téve ama javaslattal, mely kimondaná, hogy minden idegen, ha fegyver van a kezében, orvvadász; eddig külföldi vendégnek örült az ember, s mindent elkövetett, hogy jól érezze magát itt, s jól mulatván, kellemes benyomásokat vigyen magával; nem egyszer tapasztaltuk, mennyire neki vadul a természet nyújtotta élvezeteknek, a túlcivilizált nyugot lakósa, ha alkalom nyílik neki; magánál Tissot Viktornál is tapasztaljuk ezt csinosan irt „Czigányországi“ férczművében; ezentúl mivel mulassuk falun a vendéget, ha puskát nem nyomhatunk markába? Egy ideig MacMahon minden évben eljárt Morvaországba vadászatra, valódi szerencse, hogy az ottani vadásztörvény nem rendelkezik ily famosus §-al, ellenkező esetben még a gendarme bekisérhette volna a francia köztársaság elnökét a dutyiba s „casus belli“ lön vala belőle.

Sokat lehetne ezen javaslatról szólni komolyan és tréfásan, de mellette nem; mi pedig ugyis tán már eléggé élvezük a kulturállam áldásait, ne szaporítsuk tehát ezeket, ha nem vagyunk reá kényszerítve, hanem tekintsünk kissé át a határon, de nemcsak a Lajtán túlra, hanem az Erzgebirgen, az Inn folyón, vagy akár Cormons-on túlra, ahol az egyéni szabadság, a magányélet már annyira korlátok közé van szorítva, hogy az existenzia mindinkább kiállhatatlanná válik.

Bizony bizony, az „extra Hungariam“ közmondás, a mennyire igaz volt, annyira válik mindinkább mesévé.

II.

A seregély (*sturnus vulgaris*), ezen az éneklők fő- és hollófélék alosztályába tartozó fehér pettyekkel tarkázott zöld és viola zománcszínbe játszó fekete tollazatu madár, olyannyira kedvelt és hasznos, hogy Brehm, híres természetrajzában, róla következőleg nyilatkozik:

„A ki ismeri, az kedveli is, a ki pedig nem ismeri, igyekezzék minden erővel oda hatni, hogy magához kösse, illetőleg megnyerje, a mennyiben ő az iránta tanusított figyelmet ezerszeresen szokta visszafizetni.“

És csakugyan igaza van Brehmnek, mert a seregély talán a legvidámabb s leghasznosabb madár a világon. A mikor vidékünkre megérkezik, az időjárás még nagyon változatos, zord és kellemetlen: hópelyhekkkel és esővel vegyült szelek járják a mezőket, az eledel még nagyon kevés s ezeknél fogva fölötte rosz fogadtatásban részesül minálunk a seregély a természet részéről. Mindazonáltal megérkezésének első percétől kezdve folyton jó kedvű s egy világböles módjára, a kedvezőtlen körülményekbe nyugalommal és jó kedvvel magát beletalálván, a fák és egyéb tárgyak legmagasabb s ennél fogva a szélnek leginkább kitett pontjairól, minden más madár énekét utánzó dalaival dicséri a teremtőt.

A hasznosságot illetve, nem tagadható, hogy a szőlőkben tetemes, a gyümölcsösökben szintén néha érzékeny kárt okoz, de máskülönbben hasznossága oly nagy, hogy a földmives legjobb barátjának joggal állítható.

Lenéz híres természettudós következőképen nyilatkozik e madár rendkívüli hasznossága felől: „Egy madárnál sem képes az ember oly kényelemmel megfigyelni azon hasznót, a melyet álcák, hernyók, csigák és sáskák folytonos pusztítása által a mezőgazdának okoz, mint a seregélynél“. — A seregély naponta 14 órán át, minden órában legalább is 5, tehát egészben 70 darab fennt elősorolt kártékony rovar pusztít el, miről azonban a seregély felbontott gyomra legjobb bizonyosságot nyújt. Tekintve tehát arra, hogy a seregély minálunk kétszer költ s hogy ily formán egy hozzánk érkezett párból egy év alatt tizenkét seregély keletkezik, egy pár hozzánk érkező seregélynek az elpusztításával a nyár közepétől számítandó mindennapi 840 darab álca, hernyó, sáska és csigának a megsemmisítése akadályoztatik meg.

Az előbb előadottaknál fogva s tekintettel arra, hogy a seregélynek amugy is elég ellenségei vannak, nevezetesen: a héják, vércsék, varjúk, szarkák, mátyások, erdei nyest, menyét, mókus stb. s tekintettel arra, hogy e madár valamennyi más államban külön figyelemben részesül s tekintettel végtére arra, hogy honunkban, mint bortermő országban előforduló szőlőhegyeken, a seregély a szőlőkben ugyan-

ugy, mint a talán nagyobb kárt okozó, de a vadászati törvény által védelemben részesülő más madarakkal, mint például rigókkal és húrosokkal együtt elriasztható: nem találok indokoltnak, hogy ezen fölötté hasznos madár, a mi vadászati törvényünkben nem részesül védelemben, mint más országokban, vagy legalább hasonló védelemben, mint például a többi szőlőt bántó madár, hanem ellenkezőleg a törvény engedi, hogy számos ellenségeitől való üldöztetését az ember tetszés szerinti üldözésével is szaporíthatja. — Az ember pedig ezen madárnak ilyen körülmények között a legnagyobb ellensége lehet, mert midőn az ellenséges állatok egyenként szedik kiszedelt áldozatait, az ember néha egyetlen egy lövéssel hatvan seregélyt is ejtethet el.

Belházy Jenő,
erdőtűtár.

Lapszemle.

(B.) **Az előző nedves év hatása a fiatal csemetékre,** az „Oester. Mon. Schr. f. Forstw.“, szerkesztője D o m m e s Albert erdőigazgatótól egy levelet közöl, melyben mondja, hogy Karinthiában a f. évi tavaszi erdősitések alkalmával azon nem vélt tapasztalatra jutott, hogy a mult szelid tél daczára az 5—10 éves luczfenyő-ültetvények egész tövig lefagytak s hogy feltűnő volt, hogy az ültőnczesomókban azon egyedek, melyek a zord hegyi szél felől állottak, egészen épen és erőteljesen maradtak, míg azon csemeték, melyek ezek megett voltak és az épen maradottak által védve valának, elfagytak. Tudósító ebből azon következtetésre jön, hogy az elfagyást nem a zord szelek okozták, hanem más körülmény s ezt az 1881. évi időjárásban véli megtalálhatónak. A mult év egész juliushó közepéig igen kedvezett a csemeték növésének, s ezért az ültetvények igen buján fejlődtek, julius végétől kezdve azonban hideg nedves időjárás állott be, egész októberig, minek az a hatása lett, hogy az ültőnczök uj növési fája és buja csúcshajtása nem fásulhatott meg eléggé s ennek következtében, miután hó által sem lettek védve, a 16—20 r. fokig terjedő fagyos időjárást nem állhatták ki. A vörösfenyő-ültőnczökről azt mondja, hogy ezek épen maradtak, s így ismét bebizonyíták, hogy azon magasabb helyeken, melyek a zord szelek járásának ki vannak téve, a vörösfenyő-ültőnczöket jó tág kötelékben kell ültetni, s a luczfenyőt csak akkor kell közbe vegyíteni, midőn amazok ennek már védelmet nyújthatnak.

A bükkfa mint hidpadló. („Zeitschrift für Forst- und Jagdwesen“ 1882. évi IX. füzet). A kölni Rajna-hidon tölgy- és bükkfapadlókkal négy-négy éven át tett kísérletek a következő eredményre